

ÖZET

BAZI BİTKİSEL EKSTRAKTLARIN *Tuta absoluta* (Meyrick, 1917)

(Lepidoptera: Gelechiidae)' NİN FARKLI BİYOLOJİK

DÖNEMLERİNE ETKİSİ

Melike ŞENEL

Yüksek Lisans Tezi, Bitki Koruma Anabilim Dalı

Tez Danışmanları: Prof. Dr. Hüseyin BAŞPINAR

Prof. Dr. Errol HASSAN

2013, 53 sayfa

Bu çalışmada *Laurus nobilis* L. (Defne) ve *Rosmarinus officinalis* L. (Biberiye) bitkilerinin ethanol ve hegzan ekstraktlarının 1- 30 mg/ml arasında hazırlanmış maksimum 14 farklı konsantrasyonlarının *Tuta absoluta* (Meyrick)' nin yumurta bırakmayı engelleyici, yumurta açılmasına ve çıkan larvalara ergin döneme kadar toksik etkisi, üçüncü dönem larva ve pupalara toksik etkilerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışmalar 25±1 °C sıcaklık % 65±5 orantılı nem ve 16: 8 aydınlık: karanlık aydınlatmalı iklim odalarında yürütülmüştür. Ekstraktlar istenilen konsantrasyonlara ayarlandıktan sonra *T. absoluta* için besin olarak hazırlanan domates yaprakçığı 3 sn süreyle bu ekstrakta daldırılarak uygulamalar yapılmıştır.

Sonuç olarak, hem *L. nobilis* ve hem de *R. officinalis* ekstraktlarının *T. absoluta* 'nın yumurta bırakmasını engelleyici etkileri saptanmış, bu etkilerin oldukça yüksek olduğu ve % 100' e varan düzeylere ulaşabildiği gözlenmiştir. Denemelerde yumurta döneminde yapılan uygulamanın yumurtadan ergine kadar geçen süredeki toksik etkileri ve bunun yanı sıra larva ve pupa döneminde yapılan uygulamalardaki toksik etkiler incelendiğinde, hem *L. nobilis* ve hem de *R. officinalis* hexan ekstraktlarının oldukça başarılı sonuçlar verdiği gözlenmiştir. Gerek yumurta ve gerekse larva dönemindeki uygulamalarda, konsantrasyon yükseldikçe ölüm oranları da % 100' e ulaşmıştır.

Anahtar sözcükler: Bitkisel ekstrakt, Ethanol, Hegzan, *Laurus nobilis*, *Rosmarinus officinalis*, *Tuta absoluta*